

Asia: Lausuntopyyntö Pielaveden Muntterinkankaan tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluvaiheen aineistosta

Pielaveden kunta
ymparisto@pielavesi.fi

Lausunto

1 Johdanto

Ilmatar Pielavesi Oy suunnittelee enintään 20 kokonaiskorkeudeltaan 350 m voimalan tuulivoimapuistoa Muntterinkankaalle Pielaveden ja Keitele kuntien alueelle. Hankealueen koko on n. 3 000 ha. Alue on metsätaloustaloudessa ja lähes kaikki suot on ojitettu. Alueella sijaitsee muutamia pienehköjä järviä ja lampia. Sähkö suunnitellaan liitettäväksi valtakunnanverkkoon 110 kV ilmajohtolla, josta noin 8 km sijoittuu hankealueen ulkopuolelle. Luonnonvarakeskus on aiemmin lausunut hankkeen YVA-selostuksesta.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Selostuksen mukaan linnustoselvityksissä havaittiin teettä, metsoa, pyytä ja riekkoa. Hankealueen metsokanta tulkittiin heikoksi, eikä yhtään merkittävää soidinaluetta paikannettu. Selostuksessa todetaan kuitenkin, että Vääräjärven ympäristössä havaittujen metsojen perusteella hankealueella tai lähistöllä saattaa olla soidinalue. Luke näkee puutteena, että soidinpaikkaselvitykset on toteutettu vain yhtenä vuonna. Kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Kuten selostuksessakin todetaan, että soidinpaikkakartoitusten aikaan maastossa oli haastava liikkua nopeasti sulavan lumen vuoksi ja kaikilla potentiaalisiksi arvioituilla alueilla ei päästy käymään. Luke huomauttaa, että luontoselvityksissä olisi syytä kartoittaa myös tavanomaiset metsäkohteet, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan.

Hankealue on sijoittunut Rytlyn susireviirille viimeksi vuonna 2021, mutta tällä hetkellä reviiri rajautuu siten, että hankealue jää sen ulkopuolelle (kanta-arviot 2022–2023). Hankealueella tehdään metsästysseurojen haastattelujen perusteella vuosittain useita havaintoja karhusta. Alueelta ja sen läheisyydestä on havaintoja myös karhupentueista. Ilveksen osalta tiedetään alueen lähistöllä syntyvän pentueita. Alueen ahmakanta on myös runsastunut. Hankealueella voi siten esiintyä kaikkia neljää suurpetoa ja alueella ja/tai sen läheisyydessä on havaittu suurpetojen pentueita. Luke tuo esille, että tehdyt selvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Hankealueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tehtyjen selvitysten avulla määrittää.

Vaikutukset eläimistöön arvioidaan selostuksessa kauttaaltaan vähäisiksi. Luke huomauttaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. Osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. susi ja karhu) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Luke näkee, että vaikutusten tarkastelu mm. suurpetojen osalta on selostuksessa suppea ja riittämätön.

Ehdotus seurantaohjelmaksi on direktiivilajien osalta suppea. Selostuksessa kerrotaan, että hankealue on linnustoltaan vaatimaton ja seurantoja ei nähdä tarpeelliseksi. Luke huomauttaa, että seurantaa tulisi linnuston lisäksi tehdä myös mm. suurpetojen osalta.

3 Lausunnon tiivistelmä

Kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Direktiivilajeista alueella saattaa esiintyä mm. ilves ja metsäkanalintuja. Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. susi) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Yhteisvaikutuksia lajien elinmahdollisuuksien muutoksiin ja ekologisiin käytäviin tulee tarkastella perusteellisesti laajassa mittakaavassa ja myös muun lajiston kuin linnuston osalta.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 20.11.2023 klo 23:49:13.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: